

KURJER ZAGŁĘBIA

Wiadomości codzienne w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświatycznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 2400, półrocznie 1200 kwartalnie mk. 600, miesięcznie mk. 200. pocztą mk. 250. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA. Za wiersz nonparelony na 1 stronie Mk. 60, na 3 str. Mk. 50, na 4 str. Mk. 35. Nadesłane wiersz garmonowy Mk. 75. Drobne za wyraz Mk. 10, najmniej Mk. 100. Dla zagran. 100% drożej. Każda podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dęblińska Nr 1
Adres dla depesz: „**KURJER**” — **SOSNOWIEC**
Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do 7 wiecz. W niedziele i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł.
PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmuje Kancelaria własna oraz Księgarnia w Zagłębiu Taw. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 15.** (Na G. Śląsku **30 fen.**) **SOSNOWIEC** piątek dnia 4 listopada 1921 roku Nr. 248 Rok XV

OD WYDAWNICTWA.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić Sz. abonentów i odbiorców „Kurjera Zagłębia” mieszkających w Będzinie i okolicy że z dniem **1 listopada** r. b. ogłoszenia i prenumeratę „Kurjera” (z odnośnikiem do domów) zamawiać można wyłącznie w

BIURZE DZIENNIKÓW i OGŁOSZEŃ

J. KOKOTKA

Będzin, ul. Małachowskiego № 35, telefon № 109

SPÓŁKA WYDAWNICZA „KURIER-ZAGŁĘBIA” w SOSNOWCU.

chciała tylko ułatwić inwazję wojsk nieprzyjacielskich (może polskich i rumuńskich) do sowieckiej Rosji.

„Tems” stwierdza, iż zamiarem Ententy była jedynie chęć przekonania się jakie istnieją rzeczywiste środki i materiały na obszarach rosyjskich, które by wzięte można z nich samych i dołączyć do pomocy z Europy. Na manewrowania bolszewickie „Tems” nie zwraca uwagi, ponieważ ni kogo oszukać one nie mogą.

Z naszej strony dodamy że jednak manewrowania janczarów bolszewickich oszukiwały... Mianowicie, nos — Polaków!

Daliśmy tym panom

wspaniałe hotele, ułatwiliśmy stanowisko dyplomatyczne wśród ambasad europejskich...

A oni?

Oni wręcz przeciw Polsce spiskują, a w Rosji mordują dalej rosyjan.

Ostatnio, zabili 61 osób. W Polsce piją wiśniaki Baczewskiego, a w Rosji na lewkę na krwi ludzkiej.

Wobec tego, czy warto wogóle z nimi porozumiewać się, czy warto posyłać zapasy zboża i produktów, skoro jest wiadomość, że oni to wszystko siepaczom tylko dadzą, a car — głód będzie dalej szalał w Rosji, jak huragan!

Cz. L.

Dziś i dni następne ukaże się na ekranie „Oazy” największy film świata

Juljan Apostata

wstrząsający i nieporównany dramat w 6 częściach podług trylogii Mereżkowskiego.

ANONS! Od niedzieli 6 listopada b. m. **ANONS!**

Dla młodzieży dozwolone ukaże się **serja I** Największe i najwspanialsze arcydzieło, jakie mogła wytworzyć dziedzina kinematograficzna, a jest nim

URODA ŻYCIA

Nieśmiertelne dzieło Stefana Żermskiego w 2 serjach w roli głównej **Józef Węgrzyn** w otoczeniu warszawskich artystów.

Powrócił

Doktor K. Troppauer

Choroby skórne, włosów, weneryczne. Kosmetyka lek. Badania mikroskopowe.

Przyjmuje od 10-12, od 5-7 1/2 panie 4-5

Sosnowiec, Małachowskiego 5 darter (Targowa 2.

pragnie tu skorzystać jeno z sytuacji, a o głodnych wcale mu nie idzie. „Plewat”.

„Morning Post” zwraca uwagę na dekret moskiewski, nakazujący oddać otrzymane produkty wojsku czerwonemu, a resztę przeznaczyć dla urzędów bolszewickich, z pominięciem zroczonych milionów, walczących między sobą przy zakupnie korzonków.

Poznajmy swą wartość.

Od pewnego czasu w części społeczeństwa polskiego szerzy się szkodliwy dla naszego życia pesymizm i defetyzm co do przyszłości ekonomicznej i politycznej Polski.

Prąd zniechęcenia i braku wiary w wielką przyszłość Polski jest zjawiskiem, które odbicie znajduje i w prasie polskiej.

Jest to objaw chorobliwego przeczuwania na punkcie przesadnego krytycyzmu i pesymizmu.

Jeżeli się jednak na życie społeczeństwa i rozwój kraju pod względem politycznym i kulturalnym spojrzeć ze stanowiska obiektywnego obserwatora — osiąga się wręcz odmienne wrażenie.

Warto się zapoznać z tem, jak oceniają Polskę cudzoziemcy, którzy niedawno gościli u nas z wycieczkami dziennikarzy państw obcych.

Oto np. wielki dziennik „Aftenposten”, wychodzący w stolicy Norwegii, zamieszcza wrażeńia p. Tröisa Tröislanda, otrzymane w czasie zwiedzania przez niego Polski w ciągu 3 ch tygodni z wycieczką dziennikarzy skandynawskich.

W artykule „Przez nowopowstałą Polskę” autor nie znajduje słów, aby wyrazić uznanie i podziw dla Polaków, których poznał zbliska.

Plasze on między innymi: „Naturalnie nie wszystko jest radością i weselem” w dzisiejszej Polsce. Przeciwnie. Można by wymienił wiele spraw, które jeżetere znajdują się — wrawdzie nie w starie chaosu — ale w wysokim stopniu nieporządkowania i dezorganizacji — spraw, wobec których tak władze, jak i społeczeństwo stoi bezradne i niezdecydowane. Jeszcze całą skalę trudności musi Polska rozbić. Lecz jakby też mogło być inaczej? Dla nowotworu państwowego obejmującego około 30 milionów ludzi, dla

narodu, który dopiero niedawno złączył się, z poddanych 3-ch rozmaitych państw, w jedną całość!

Dla kraju, który dopiero wszedł w okres pokojowy po 6—7 latach bezustannej, strasznej wojny. Dla kraju, który jest geograficznie tak położony, że graniczy z 7-ma państwami i nie wszystkie granice ma dotychczas uregulowane.

Dla kraju, który przed 12 miesiącami widział hordy bolszewickie, zalewające prawie cały obszar i stojące na strzał armatni od serca ojczyzny — „stolcy!” Dla narodu, który walczył i cierpiał tak bezgranicznie, jak żaden inny naród na świecie!

A przecież Polska jest krajem szczęśliwym. Krajem z potężnymi, prawie niewiarogodnymi zasobami, możliwościami i siłą.

Bogatym, dzielnym i żywym krajem.

Polacy to naród, który kroczy ku wielkiej, świetlanej przyszłości!

Głosy obcych o nas winny utrwalić w nas przekonanie, że Polska nie tylko, że nie stoi przed upadkiem, jak tego chcą nasi wrogowie zewnętrzni i wewnętrzni, ale wkracza na drogę normalnego rozwoju, obudziwszy ze snu upłonnego niewoli do życia o świetlanej przyszłości!

Nie wolno nam zamykać oczu na błędy, wady naszej polityki, nie wolno nam niepełnować występków i ekcesów wymierzonych przeciw państwu, ale przesadny krytycyzm, zabarwiony zawzięcia partijną jest zgola nie uporowanym i bezpodstawowym.

Wzrastający dobrobyt, sanacja skarbowości, patriotyzm rozzemny i świadomość obywatelska — dają się już odczuć.

Bez złudzeń.

Wstrętnie zredegowano, niechlujnem ortograficznie i etycznie radio, odpowiedział Cziczeryn Międzynarodowemu Komitetowi do niesienia pomocy dla zgłodniałych rzesz rosyjskich.

Bezczelna ta odpowiedź w której, Cziczeryn nie dwuznacznie oświadcza, że pomocy dla swych nieszczęśliwych rodaków zgola nie potrzebuje, winnaby nareszcie otworzyć oczy tym, którzy mając je, nie widzą, bo nie chcą patrzeć trzeźwo na politykują, iżby zyskać na czasie, dla można

si handlowego wywozu do Rosji, dla ułatwienia komfortu, katom i oprawcom, dręczycielom ludu słowian północnych.

W takich warunkach, samo istnienie Międzynarodowego Komitetu pomocy mocno jest zachwiane, rzekłbym: najzupełniej zbędne.

Wrażenie nad Tamizą było po owem radio takie, że sowiecki rząd stanowczo pomoc Entente'y odrzuca.

Sprzymierzeńcy, więc wielkomocarstwowi usuną się od całej tej sprawy, przekonani, że bolszewizm

Byłoby tedy sprawą o pomstę wołającą, gdyby Anglija zechciała dalej wspomagać hordy Lenina i Trockiego. Chyba, czynić to będzie z perfidji, aby tylko hydrę mongołosemicką zachować dla wyzyskania jej w konkurencyjnej walce z państwami ładu europejskiego, jakie wszystkie prócz Niemiec, znalazły się w grubej kolizji z interesami wielkobrytańskimi. Tyle co do Angliji.

Francja wypowiedziała się szczerzej w tym względzie.

„Tems” poświęcił tej kwestji artykuł edytorjalny w którym daje wyraz swemu oburzeniu na Cziczeryna, który ośmiela się posądzać Entente'e, jakoby drogą pomocy dla głodnych,

Mulej pesymizmu i rozdźwięków na tle rzekonań politycznych, mniej zacietrzewienia a więcej pracy organicznej u podstaw nad jednoczeniem życia na rodzie, który nawet w niewoli nie zginał jako taki a przeszedł tylko próbę wytrzymałości i wartości moralnej — a będzie lepiej w Polsce.

Widzą to już obce państwa, które zabiegają o przyjaźń z

Polską — niechże wtrzą to wreszcie ci z Polaków, którzy przez zakopane szkiełka cesarystycznych „leśnych ozładków” slegają wrokiem bardzo niedaleko...

Naród w świecie wart tyle, nie sam chce być wartym. Czas, abyśmy sobie umieli nadać wartość, która godną będzie 30-letniego miljonowego narodu bohaterów.

J. St.

Z Górnego Śląska.

Nie wolno niszczyć polskiej części G. Śląska

WIEDEN. (PAT.) Wolff Ambasadrowi niemieckiemu w Paryżu wręczono na stępującą notę Konferencji Ambasadorów:

„Rada Ambasadorów zwróciła uwagę na niebezpieczeństwo, jakie mogło by grozić utrzymaniu pokoju na G. Śląsku, w razie napływu obcych osób na terytorjum G. Śląska. Konferencja Ambasadorów jest zdania, że spokój, który panuje obecnie na terenie plebiscytowym, a którego utrzymanie posiada tak wielkie znaczenie, nie powinien być zakłócony przez agitację wśród ludności prowadzoną z zewnątrz. Konferencja Ambasadorów sądzi, że jest obowiązkiem pańskiego rządu na swoim terytorjum, a w szczególności na tych częściach, które graniczą z terenem plebiscytowym, starać się o stały nadzór, w celu przeszkodzenia wtargnięciu na G. Śląsk elementów, któreby mogły zakłócić tam spokój. W tych warunkach Konferencja Ambasadorów uważa, że rząd pański za odpowiedzialny za to, gdyby niepokoje na G. Śląsku były podsycane lub wywoływane przez osoby, pochodzące z terytorjum niemieckiego.

Komisja niemiecka.

KATOWICE (PAT.) — Pisma niemieckie donoszą,

że niemiecka komisja graniczna pod przewodnictwem hr. Podowilsa przybyła w ubiegły czwartek do Opola, gdzie była przyjęta przez gen. Le Ronda. Według twierdzeń pism niemieckich, główna komisja gospodarcza, na której czele ma stanąć Chodacz, będzie obradowała w Genewie. Osobna komisja koalicyjna, urzędująca na Górnym Śląsku, będzie w stałym związku z komisją genewską.

BERLIN (ETE). Dla niemieckiej części G. Śląska na czas przejściowy aż do wcielenia tej części z powrotem do rządu niemieckiego, mianowany jest komisarzem landrat powiatu tarno-górskiego Braunweiler.

Koalicja czyni rząd Rzeszy odpowiedzialnym za spokój na G. Śląsku.

BERLIN (Tel. wł.) „Kur. Por.” Rządy koalicji powiadomiły rząd Rzeszy, że czynią go odpowiedzialnym za ewentualne niepokoje na Górnym Śląsku, wywołane postępowaniem Niemców.

Zdecydowali się nieustępować.

KATOWICE. (P. A. T.) Na posiedzeniu rady miejskiej w Katowicach oświadczył wice-burmistrz Leu, że wszyscy urzędnicy magistratu katowickiego, zdecydowali się pozostać na swoich stanowiskach.

TELEGRAMY.

Przybysze z Rosji muszą opuścić Polskę do 14 względnie 30 dni.

WARSZAWA (tel. wł.) Minister spr. wewn. Downarowicz wydał rozporządzenie, że wszyscy przybysze z Rosji, którzy mają wizowane paszporty na wyjazd muszą w przeciągu 14 dni opuścić Polskę. Przybysze z Rosji, którzy wizowanych paszportów nie mają, winni opuścić Polskę w przeciągu 30 dni. Wszyscy, którzy nie zastępują się do tego rozporządzenia, zostaną odesłani do granicy bolszewickiej.

Ognisko rewolucyjne w Lublinie

LUBLIN (wł.) Organy śledcze aresztowały grupę rewolucjonistów, na której czele stał niejaki Buczek, który w roku 1919 kierował wysadzeniem prochowni w Lublinie, i w ostatnich czasach był organizatorem głodówki w tutejszym więzieniu. W czasie śledztwa władze miejscowe wpadły na trop bardzo silnej organizacji rewolucyjnej, o której opinia publiczna dowiada się coraz więcej. Jest to Rewolucyjny Komitet Robotniczy na Polskę. Centrala tego Komitetu znajduje się w Płoc

ku. Według zebranych materiałów dowiedziano się, że organizacja ta podzieliła Polskę na 6 obwodów. I tak Warszawa leżała w pierwszym obwodzie, Lublin w trzecim, Lwów w piątym. Każde miasto podzielone było na 4 okręgi. Na czele każdego okręgu stał komendant. Najwyższe stanowisko w tej organizacji zajmował towarzysz Kulpiszek, b. członek PPS. i P. O. W. System organizacji szóstkowy. Organizacja ta popierana była przez Sowiety, o czym sądzić można ze znalezionych odezw. Dalsze rewizje wykryły składy broni. Znaleziono broń, amunicję, granaty ręczne i całą apteczkę materiałów wybuchowych, jak dynamit i lyddit

Nowy kandydat na tron węgierski?

BUDAPESZT (tel. wł.) W tutejszych kołach urzędowych krąży pogłoska, iż najważniejszym kandydatem na tron węgierski jest książę włoski Aosta. Toczona się już w tej sprawie rokowania między Budapesztem a Rzymem. Francja zaś i Anglja odnoszą się do tego planu zyczliwie. Narazie nie mówi się głośno o tem w Budapeszcie, ażeby nie drażnić malej ententy.

Międzynarodowy trybunał sprawiedliwości.

WARSZAWA (wł.) Sekretarz generalny Ligi Narodów zawiadomił ministerstwo spraw zagranicznych, że rządowi polskiemu przysługuje prawo wyznaczenia dodatkowych przedstawicieli międzynarodowego trybunału sprawiedliwości, a mianowicie dwóch asesorów dla zagadnień z dziedziny pracy i dwóch dla rozstrzygnięcia sporów w sprawach tranzytowych i komunikacyjnych.

Min. Michalski o poprawie sytuacji gospodarczej

WARSZAWA (tel. wł.) Min. Michalski przed wyjazdem do Lwowa na poufnej konferencji oświadczył, że w najbliższym czasie nastąpi taki przewrót w walucie i stosunkach handlowych, że konjunktura gospodarcza najzupełniej się poprawi, a temsamem staną się zbędne wszelkie mnożniki dla funkcjonarjuszy państwowych.

O wykonanie reformy rolnej.

WARSZAWA (tel. wł.) W dniu 9 lub 10 listopada odbędzie się pierwsza konferencja w sprawie tej części ustawy o reformie rolnej, która dotyczy dóbr poduchownych i klasztornych. Przewodniczyć konferencji będzie prezydent

Ponikowski. Z ramienia rządu występować będzie minister rolnictwa Raczyński, z ramienia duchowieństwa prymas ks. Dalbor.

O przyspieszenie uchwalenia ustawy o daninie i środkach poprawy finan.

WARSZAWA (tel. wł.) Z kół sejmowych donoszą, że prez. min. Ponikowski zwrócił się do marszałka sejmu z listem, w którym prosi marszałka o wywarcie nacisku na sejm, aby ustawa o daninie i ustawa o środkach poprawy finansów państwowych mogła być jaknajprędzej uchwalona. Prez. min. Ponikowski w liście swym powołał się na opinię Michalskiego, który uważa, że dla powodzenia jego planu działania jest konieczne, aby rząd mógł korzystać z obu ustaw najmniej jeszcze przez 6 tygodni b. r.

Popłoch na Nalewkach.

WARSZAWA (tel. wł.) Wśród kupców na Nalewkach w Warszawie wybuchnął popłoch towarowy. A mianowicie zapanowała panika w wyrobach galanteryjnych, w przemyśle skórnym i manufakturach. Właściciele składów hurtowych chcą oddawać swoje towary nawet na długoterminowe weksle, czego od czasu wybuchu wojny jeszcze nie było.

Powstanie na Ukrainie.

LWÓW (E. T. E.) — Według wiadomości nadchodzących z za kordonu wojska Petlury wkroczyły na Ukrainę sow. od strony Rumunji 25 paźdź. Bolszewicy opróczili już niemal całe Podole. Zajęto Husiatyn i wymordowano całą tamtejszą dość silną liczebnie czeszczyznę. Po przednio zajęty był Kamieniec Podolski, który proklamowano tymczasową stolicą Ukrainy i siedzibą Petlury.

Kronika telegraficzna.

× Sprawa daniny będzie rozpatrzona w komisji skarbowo-budżetowej do 11 listopada a uchwalona na plenum Sejmu najdalej 18 listopada.

× Rokowania Anglii z Irlandją postępują bardzo wolno i napotyka na liczne przeszkody

× Indie burzą się wciąż przeciw Anglii. Zarzewie buntu jest stale podsycane. Zastój w przemyśle i handlu oraz potęgający się ferment wśród ludności grozi poważnymi wstrząśnieniami.

× 3 ukraińscy akademicy napadli we Lwowie na bezbronnego inwalidę i ciężko go poranili nożami.

× Jak podaje „Temps” stłumienie w Gruzji są wprost okropne. Wieści, nadchodzące stamtąd wskazują na straszny terror, jakiego dopuszczają się wobec ludności gruzińskiej bolszewicy osławiona czeszczyzną.

× Z Władystoku komunikują, że ewakuacja japońskich wojsk z terytorjum Dalekiego Wschodu została zdecydowana

× Pułkownik Lehar, który pomógł Karolowi wtargnąć na Węgry i zebrać wojsko dla niego i za to przez niego został mianowany generałem, został zamordowany. Był on tratem znanego kompozytora Lehara.

× W Szwarzwaldzie, w górach Turyngji spadł w niedzielę pierwszy śnieg przy trzech stopniach mrozu.

× Z Wiednia nadchodzi wiadomość, jakoby Karol odmówił podpisania abdykacji.

× Karola Habsburga i jego małżonkę Zytę internowano w kanonierce angielskiej w ujściu Dunaju.

× Dnia 3 b. m. Min. Spraw Zagr. Skirmunt wyjechał do Pragi Czeskiej.

× Rząd sowieków przesłał do Anglii notę z uznaniem rosyjskich długów przedwojennych.

× Prasa francuska twierdzi, że uznanie to będzie miało realną wartość, jeżeli go poprze program finansowy (koncesje gwarantowane).

Ceny na żywność i towary spadają!

Walczmy więc z lichwą i paskarstwem!

W nieznanej dali

„Jehi helki imachem”

(Poeta hebrajski, Białki)

Nie wiada, kiedy w zimnej mogile
Nieukojone, to serce złote,
Dziś albo jutro, albo za chwilę
Umknę w nieznanej dali przestworze.

Nie wiada, na tym dżeznym globie.

Gdzie było serce szczerego łętno,
Czy pozostawię dobro po sobie,
Czy uzwonętnię duszę namiętno

Nie mnie na ziemi nie zaspokoje
Nietego więcej pragnąc nie mogło
Ceemuś opuścił Ty mnie, Elo!
Na tem odchodnem w daleką drogę...

Nie jednak w świecie ginąc nie może,

Energja żalna, ni czyn udzielny
W nieznanej dali sine przestworze
Mknę bezimiennny, lecz Niesmier telny.

Gesław Luboz.

